Вступ.

1. Історія виникнення кінного спорту

У багатьох країнах світу, у тому числі й на Україні, коней використовують у кінному спорті. Кінний спорт – це вид змагань спортсменів на конях, якими вони управляють за допомогою повода, шпор на чоботях, шенкеля та свого корпуса. Історія розвитку верхової їзди і кінного спорту сягає глибокої давнини. На думку ряду дослідників вони виникли за 2,0-1,5 тис. років до н.е. Безсумнівним лише є факт, що оволодіння навичками верхової їзди у різних народів проходило у різні часи і значною мірою залежало від розвитку людського суспільства.

Шлях розвитку кінного спорту тривалий і складний. Спочатку це були стихійні скачки азіатських воїнів, кінні змагання у стародавній Греції, Римі та Візантії, потім рицарські турніри середньовіччя, різноманітні військово-прикладні змагання кіннотників і, нарешті, Олімпійські ігри. З плином часу змінювалися методи тренування коней і вершників, зростала роль кінноти у війні, посилювалися вимоги щодо жвавості, рухливості, маневреності бойових коней, їх привчали до штучних рухів і стрибків. В XIV-XVII ст. в Іспанії, Італії, Франції виникають школи верхової їзди, з'являються талановиті майстри виїжджування коней, видаються книги, в яких викладаються основи верхової їзди і тренування коней. До них належать Фредеріко Грізоне (у 1550 р. видав "Правила верхової їзди"), Антуан де Плювінель (1555-1620), Н'юкестл (1592-1663), Франсуа де ля Герін'єр (1688-1751), Франсуа Боше (1799-1873), Джеймс Філіс (1834-1913) та ін. Розвиток кінного спорту в Україні тісно пов'язаний з Запорізьким козацтвом та його традиціями. Від тих часів і до початку XX ст. у багатьох країнах світу коні були єдиним маневреним засобом ведення бойових дій. Нерідко лише взаєморозуміння коня і вершника сприяло досягненню успіху і рятувало життя обом. Протягом багатьох десятиріч у козаків склалися свої прийоми вирощування і підготовки коней до використання їх у затяжних бойових походах, кінних змаганнях і розвагах, вони мали свої правила оцінки дій вершників. Тому підготовці коня і вершника-воїна завжди надавалося надзвичайно серйозної уваги. Після громадянської війни (1918-1922 рр.) кінний спорт набув поширення у військових частинах. У 1927 р. введено змагання з виїжджування, стрибків у висоту і ширину. З цього ж року кінний спорт став розвиватися і серед цивільних молодіжних організацій, набираючи широкої популярності. Лише з 1946 р. регулярно проводяться змагання на особисто-командну першість. Військово-прикладний характер цих змагань з часом втрачався і поступово почало зростати спортивне значення їх. У 1952 р. спортсмени колишнього СРСР вперше брали участь у XV Олімпійських іграх в Хельсінкі. Хоч дебют цей виявився невдалим, проте було покладено початок регулярним зустрічам наших майстрів у межах Міжнародної Федерації кінного спорту. Згодом вітчизняні спортсмени-вершники досягли

значних успіхів у Міжнародних змаганнях, у тому числі й Олімпійських іграх Ю.Ковшов, В.Місевич.

2. Випробування верхових коней

У 1750 р., як відомо, англійці ввели в практику кіннозаводства іподромні випробування сучасного зразка. Крім регламентування дистанцій залежно від статі й віку коней, вони дали змогу бажаючим спостерігати спортивну боротьбу по всій скаковій доріжці, виражати свої почуття та емоції. На іподроми великим потоком пішли вболівальники, любителі, знавці справи, туристи. Це, зрозуміло, дало великі прибутки іподромам, які, своєю чергою, робили все можливе, аби максимально залучити мешканців міст і навколишніх поселень, створити для них максимальний комфорт.
З цією метою впродовж минулих століть удосконалювалася система випробування коней. Модернізували іподроми, впроваджували стартмашини та електронні засоби обліку часу, фотографування кожної скачки (чи заїзду) по всій дистанції в кількох ракурсах, теле-, радіо-, відеоінформування. Нині при іподромах працюють паркінги, гральні автомати, казино, ресторани, налагоджено видання програм, буклетів, каталогів, довідників, рекламнрї продукції, автобіографічних відомостей про видатних жеребців і кобил та якість їхнього приплоду, інформативних матеріалів про аукціони. На іподромах діють підсобні підприємства з виготовлення збруї, профілактичного взуття для коней, спецодягу, різноманітних сувенірів. Сучасні іподроми Франції, Італії, Швеції, Японії, США, Австралії та інших країн — це надзвичайно потужні підприємства, через які проходять сотні мільйонів доларів на рік. Лише в день розіграшу Кубка Японії (25 листопада 2001 р.) на іподромі в Токіо було 115,2 тис. глядачів,. Розіграш у Кентуккі Дербі 1973, в якому переміг уславлений Секретаріат, відбувся у присутності 134 тис. глядачів.

Коней верхових порід випробовують в гладких та бар'єрних скачках і стипль-чезах. У гладких скачках (на іподромній доріжці) 2-річних коней випробовують на дистанції 1000, 1200, 1400, 1500 і 1600 м; 3-річних – на 1000, 1200, 1400, 1500, 1600, 1800, 2000, 2400, 2800, 3000 м; 4-річних – на 1000, 1200, 1400, 1500, 1600, 1800, 2000, 2400, 2800, 3000, 3200, 4000 метрів.

Призи для коней чистокровної верхової породи поділяють на традиційні, іменні, обмежувальні, любительські і міжнародні. Традиційні призи мають найбільше значення для селекції коней. Вони розігруються щорічно для коней відповідного віку, приблизно в одні й тіж календарні строки (наприклад, друга неділя червня). Відповідно до міжнародних вимог традиційні призи для чистокровних верхових коней (в Україні їх 31) поділяють на три групи: перша – 7, друга – 15 і третя – 9 призів. Система гандикапування грунтується на розподілі коней за віком, статтю та

скаковим класом і регулюється лише масою, яку кінь несе на собі. У це навантаження входить маса жокея, його одягу та взуття, сідло з пітником, підпругою та стременами. В цю масу не враховують підседельне покривало з стартовим номером, нарукавний номер, вуздечку з поводом, намордник, муфта, хлист, страховочний ремінь, захисні желет і шолом з окулярами.